

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 1 | maj 2026 | pris 20 kr

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 1 - maj 2026

Löpnummer 181

Kritiska EU-fakta ges ut av
Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare:
Eva-Britt Svensson

Redaktör: AnnaLisa Eneroth
Kerstin Nordqvist

Redaktionsutskott:
Beng-Åke Berg, Annalisa Eneroth,
Marie Ericsson, Per Hernmar,
Jan-Erik Gustafsson,
Kerstin Nordqvist

Redaktionens adress:
Kritiska EU-fakta c/o Eneroth,
Furutåvågen 36 A, 352 54 Växjö
Telefon: 073-026 0330
e-post: ansaene26@gmail.com

Omslagsbild: Robert Nyberg

Nästa nummer utkommer
i juli 2026
Manusstopp 15 juni
Tryck: Åtta45 Tryckeri AB
Ödeshög 2026

Nej till EU

Rikskansli: Norra Hamngatan 14
411 14 Göteborg

Prenumerationer, medlemsärenden
och beställningar:

e-post: kontoretqbg@nejtill.eu

Bli medlem:

Prenumeration:

4 nummer 100 kr

Medlemskap inkl. pren. 300 kr

[arbetslösa, långtidssjukskrivna,
pensionärer och studerande 150 kr

familjer 400 kr]

Plusgiro 433 02 07- 4

LEDARE

Partipolitiskt oberoende

Demokratiskt EU-motstånd

PEST ELLER KOLERA I EUROPA?

DONALD TRUMP ÄR en politiker som gjort karriär med hjälp av lögn, kränkningar och hot. Trump tar avstånd från expertkunskap – vilket gör att man, omgiven av Ja-sägare, kan ta ut svängarna efter egna föreställningar. I USA:s nya strategiska säkerhetsplan märks detta tydligt. Planen redogör för USA:s intressen i de olika världsdelarna. Men redogörelsen för läget i Europa sticker ut. Här utmålas läget som katastrofalt ledande till emot civilisatorisk kollaps på grund av invandring, censur och allmänt hårda regleringar. Detta är ett välkänt retoriskt grepp; först skriver man ned och stigmatiserar. Sedan presenterar man den förändring man önskar. I detta fall så vill Trump ersätta dagens ”svaga regeringar” med höger-nationalistiska regeringar i ett lösare samarbete mellan Europas länder.* Då blir det lättare för USA att hantera dessa länder var för sig. Detta är inte fråga om omsorg om Europas folk och länder utan att USA förstår att EU kan bli en konkurrent i världsmåttstock – samtidigt som USA som supermakt och den världsordning man skapat båda är på tillbakagång.

Amerikanska presidenter har under en längre tid talat om att EU-länderna måste ta ett större ansvar för sina militära och säkerhetspolitiska behov. Donald Trump har satt ner foten och till och med hotat lämna Nato. Effekten kanske förvånar Donald Trump. Men som resultat av hotet från Trump så tvingas nu EU-länderna att sjösätta drömmen om EU som en supermakt, både militärt och ekonomiskt.

DETTA ÄR INTE en fråga om att stödja EU eller Trump. Det är en fråga om pest eller kolera; ett Europa styrt av höger-nationalistiska regimer eller det nuvarande EU-systemet – eller kanske rent av en hybrid av båda?

Nej till USA:s stöd till europeisk högerextremism

Nej till EU som supermakt

Ja till ett Europa styrt av demokratiska länder - för fred och solidaritet i hela världen.

Källa: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/12/2025-National-Security-Strategy.pdf>

*Utdrag: ”Amerikansk diplomati bör fortsatt stå upp för verklig demokrati, yttrandefrihet och oförblommerade hyllningar av europeiska nationers särart och historia. Amerika uppmuntrar sina politiska allierade i Europa att driva denna andliga återhämtning, och det växande inflytandet för patriotiska europeiska partier sägs ge starka skäl till optimism”.

Åsikter som förs fram
i signerade artiklar är
skribentens egna och
uttrycker inte nödvän-
digtvis Folkrörelsens
Nej till EU:s stånd-
punkter

Svexit

[folkrörelsen nej till eu]

Uttalande Folkrörelsen Nej till EU: Grönland är inte till salu !

Folkrörelsen Nej till EU fördömer den amerikanska presidentens krav på att få annektera Grönland. Det är ett tydligt och nykolonialt försök att stjäla Grönlands naturresurser. Grönland tillhör det grönländska folket, som en självstyrande del av den danska riksgemenskapen. Vi tar skarpt avstånd från USA:s militära och handelspolitiska hot mot såväl Grönland som mot de länder som stöder det grönländska folkets rätt att själv bestämma sin tillhörighet.

Det grönländska folket har fått kämpa hårt för sin frihet och gjorde det kloka valet att lämna EG (nuvarande EU) 1985 efter en folkomröstning.

Vi uppmanar Sveriges regering att tydligt ta ställning för Danmarks och Grönlands rätt till suveränitet och att samordna detta med de nordiska länderna. Det är en fråga för de länder som vill försvara fred, folkrätt och stödja det grönländska folkets rätt och riksgemenskapen med Danmark.

Den amerikanska presidentens olagliga krav visar hur ogenomtänkt och skadande Sveriges nya DCA-avtal med USA är. Detta ger USA rätt att placera ut väpnade förband på 17 platser i Sverige, även kärnvapen. Det är ett underkastelseavtal.

Alternativet är inte att ge Nato eller EU mer makt. Världen behöver inte fler stormakter – tvärt om är det nu viktigare än någonsin att stå upp för demokrati, internationell solidaritet och de små ländernas rätt att bestämma över sig själva.

7 februari 2026

Riksstyrelsen Folkrörelsen Nej till EU

www.nejtill.eu.se

EU-sanktioner hotar yttrandefriheten

EU har infört sanktioner mot den schweiziske före detta översten Jacques Baud. Han har skrivit flera böcker om kriget i Ukraina med ett kritiskt perspektiv. Baud bor i Bryssel och har drabbats av det reseförbud som ingår i sanktionerna.

Sanktionerna mot Baud är ett hot mot yttrandefriheten och möjligheten till en kritisk debatt.

EU talar ofta om demokrati och mänskliga rättigheter. Inskränkningar i yttrandefriheten innebär motsatsen.

Folkrörelsen Nej till EU

www.nejtill.eu.se

Vår vän och aktivist Willy har lämnat oss.

Willy Neumann var en kämpe för goda syften.

Förutom EU-motståndet imponerades vi av hans kamp mot gruvbrytningen vid Vättern som nu går vidare trots att Willy inte längre är med oss.

Willy finns inte med oss längre men han kommer att finnas kvar i vårt minne och i våra hjärtan

Vila i frid, Willy!

KRÖNIKA - Stefan Lindgren

Med EU mot medeltiden

EU:s utrikeschef Kaja Kallas kallar EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen för en "diktator".

Men själv har Kallas i december skrivit under ett dekret som svartlistar fyra journalister och icke EU-medborgare från att besöka EU.

<https://creativecommons.org/licenses/by/2.0/deed.en>

Foto: Raul Mee (EU2017EE) CC BY 2.0

Kaja Kallas

DEN SCHWEIZISKE FORSKAREN och före detta Nato-officern Jacques Baud sitter fortfarande instängd i Bryssel och kan inte ens köpa mat sedan alla hans kontokort och banktillgångar har frysts.

I ett dekret från den 15 december 2025 utfärdade Kaja Kallas sanktioner mot

- USA-medborgaren, före detta biträdande sheriff i Florida, Joe Dougan, välkänd kommentator på YouTube.
- Den franske medborgaren Xavier Moreau.
- Den ukrainsk-ryska journalisten Diana Pantjenko.

JACQUES BAUD ÄR SÅLEDES inte den förste som sanktioneras av EU. Många journalister och offentliga personer har sanktionerats för sina skrifter eller ord om Donbass, Krim, korruption i Ukraina och så vidare. Men många är i säkerhet i Ryssland eller någon annanstans, och medan deras utländska bankkonton har varit orättvist frysta, kan de åtminstone köpa mat och annars leva normalt.

EN NY ARTIKEL i *Forum Geopolitica* noterar den fräcka olagligheten i dessa sanktioner. I motsats till artikel 11 i sin egen stadga (Lissabonfördraget) har EU beslutat att straffa, frikänna och expropria medborgarna i andra länder utan att något brott har begåtts, vilket senast sågs i Nazityskland.

– Denna eliminering av dissidenter beordras inte av en domstol utan av "Europeiska unionens råd", EU:s politiska gren. Rå-

det, där icke-demokratiskt valda apparattjiker är väl försörjda, leds av Kaja Kallas, själv inte demokratiskt vald. Vi är tillbaka i medeltiden, skriver Forum Geopolitica.

DEN FRANSKA JOURNALISTEN Xavier Moreau sanktionerades också, och ungefär ett halvår tidigare var den schweizisk-kamerunska politiska aktivisten Nathalie Yamb måltavla.

Den tyske journalisten Huseyin Dogru sanktionerades i maj 2025 för att vara en "rysk desinformationsaktör", och för att han bedrivit pro-palestinsk rapportering och dokumenterat förtrycket av aktivister i Tyskland och EU

Som med de andra sanktionerade, tillhandahölls inga bevis för EU:s anklagelser, allra minst bevis på finansiella band till Ryssland eller ryska medier.

EN PETITION SOM KRÄVER "det omedelbart upphävandet av de olagliga sanktionerna mot Jacques Baud och mot alla journalister, forskare och EU-medborgare", noterar med rätta att det inte är ett brott att nämna de verkliga orsakerna till Ukrainakriget.

Det är inte ett brott att uppmärksamma läsarna på osanningar och EU:s och Natos egna propaganda. Det är inte ett brott att påpeka det tanklösa samarbetet mellan väst med ukrainska styrkor som visar en farlig närhet till fascister.

VIDARE ATT NOTERA ÄR att sanktioner har utfärdats mot 59 journalister och forskare, påpekar petitionen. EU använder sanktionslistan som ett instrument för att tysta kritiker och manövrerar sig allt djupare in i en avgrund av laglöshet.

Ganska underhållande är att EU-kommissionens ordförande, Ursula von der Leyen nyligen gjorde ett inlägg på EU-kommissionens webbplats om rätten till yttrandefrihet: "Det betyder också att mediernas frihet och mångfald ska respekteras".

I Habeas Corpus Act, den berömda engelska lagen från 1679, infördes spärrar mot godtyckliga frihetsberövanden. Namnet syftar på den latinska formeln "Du skall ställa inför rätta", det vill säga inga straff utan laga rättegång.

I PRAKTIKEN SITTER Jacques Baud i en illegal husarrest, utan möjlighet att förfoga över sina tillgångar. Inom EU betraktas - i teorin - konfiskering av egendom som olaglig om den bryter mot grundläggande rättigheter, såsom rätten till egendom och en rättvis rättegång (enligt EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna).

Stefan Lindgren
Nyhetsbanken 27 januari 2026

PS. Översikten ovan är ofullständig. Det beror bland annat på att organisationen "Reportrar utan gränser" som normalt rapporterar om förföljelser av journalister valt att tåga om övergrepp som sker genom EU-beslut.

[folkrörelsen nej till eu]

Uttalanden: Folkrörelsen Nej till

Vetorätten urholkas och hotas

FÖR ATT UNDVIKA en ukrainsk statsbankrutt kom EU:s statschefer på toppmötet den 19 december överens om ett ta upp obligationslån på de finansiella marknaderna med EU-budgeten som säkerhet. Lånesumman på 90 miljarder euro under två år överlämnas till Ukraina. Vetorätten kringgicks genom att Ungern, Slovakien och Tjeckien ej behöver betala kostnader för räntor och amortering som obligationslånen medför.

EU-kommissionens prioriterade förslag till toppmötet var att kunna utnyttja den ryska statens pengar som förvaltas av den Belgiska banken Euroclear, vilket samtliga svenska riksdagspartier stödde. För att kringgå vetorätten hänvisade kommissionen till artikel 122 i Lissabonfördraget för att kunna ta beslut med kvalificerad majoritet. Men artikeln nämner bara allvarliga ekonomiska försörjningsproblem och naturkatastrofer som grund för beslut, och inte alls utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. Att utnyttja de ryska centralbankspengarna hade inneburit brott mot internationell rätt, vilket Belgiens premiärminister Bart De Wever med emfas motsatte sig. Det hade också bidra-

git till att ytterligare eskalera konflikten med Ryssland.

Starka krafter inom EU försöker använda krislägen till att urholka vetorätten. Vad man vill är att gradvis avskaffa vetorätten och ersätta den med enkel eller kvalificerad majoritet i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. Detta skulle samtidigt öka de stora ländernas inflytande då rösterna i Europiska rådet är fördelade efter ländernas befolkningstal. Därigenom skulle vetorätten försvinna och de små ländernas möjlighet att påverka besluten minimeras. Att urholka och minimera vetorätten bidrar till det slutliga upphävandet av vetorätten, vilket är en avgörande byggsten för EU i byggandet av den nya europeiska geopolitiska supermakten.

Europa och världen behöver inte fler supermakter utan jämställda länder som samarbetar för hållbar utveckling och fred på jorden

Folkrörelsen Nej till EU
www.nejtill.eu

Mercosur – avtalet hot mot det europeiska jordbruket och livsmedelssuveräniteten

UNDER 25 ÅRS TID har EU förhandlat med de latinamerikanska ländernas samarbetsorganisation Mercosur om ett frihandelsavtal. Undertecknandet av avtalet har nu pausats fram tills januari 2026. Dessa länder med Brasilien och Argentina i täten kommer att kunna exportera sina jordbruksprodukter där många odlas i Amazonas skövlade urskog eller på stäpperna i Argentina. EU länderna kommer att kunna exportera maskiner bilar och kemikalier som bland annat kommer att användas vid de stora latinamerikanska jordbruksföretagen. De effekter vi riskerar är att gynna fortsatt exploatering av Amazonas. De jordbruksvaror som kan produceras i Mercosur-området har sämre djurskydd och lägre kostnader och kan komma

att slå ut stora delar av europeiskt jordbruk – i synnerhet småbruk vilka spelar en roll för upprätthållande av den biologiska mångfalden i Europa. Mercosurländerna och EU behöver inte ett handelsavtal som premierar stordrift och exploatering som slår ut småbrukare, biologisk mångfald och regnskog. Vad som behövs är ett hållbart och klimatvänligt jordbruk både i Europa och i Latinamerika.

Folkrörelsen Nej till EU
www.nejtill.eu

“Insändare och debatt” återspeglar inte Folkkrörelsen Nej till EU:s åsikter utan är tänkt som en plats för fri debatt. Tycker du annorlunda är du välkommen att skicka in ett bidrag till sidan.

INSÄNDARE OCH DEBATT

Rumäniens stulna val var bara början: Inuti EU:s krig mot demokratin.

Rubriken är hämtad från en artikel i Russia Today (RT) den 18 februari som behandlar hur EU:s Digital Service Act (DSA) har använts för att pressa teknikplattformar att påverka opinionen och utgången av val i medlemsstaterna. RT har läst en 160 sidor lång utredning som den tredje februari publicerades av det amerikanska representanthuset justitieutskott. Artikeln fokuserar på hur utredningen analyserat utgången av parlamentsvalet i Rumänien 2024-2025.

<https://haintz.media/wp-content/uploads/2026/02/THE-FOREIGN-CENSORSHIP-THREAT-PART-II-2-3-26.pdf>

SÖNDAGEN DEN 24 november 2024 hölls den första omgången av presidentvalet i Rumänien, landet som både är medlem i EU och NATO. En rumänsk president har en betydande makt. Denne bestämmer över utrikespolitiken, fungerar som överbefälhavare för de väpnade styrkorna och utser premiärminister.

Valutgången blev en chock för det västliga etablissemanget. Den som vann med god marginal och med 23 procent av rösterna, var den oberoende kandidaten Calin Georgescu. Han kritiserade, i sin kampanj, NATO-baserna i Rumänien som skulle kunna användas för ”en stor offensiv mot Ryssland”. Han påtalade också den fria rörligheten i EU och att många rumäner åker till andra EU-länder, där de arbetar under usla förhållanden bland annat i Sverige. Han argumenterade för staters suveränitet och att Rumänien borde förlita sig på sina egna resurser; trä, spannmål och jorden som där är mycket bördig. Det är en politik som inte är i linje med EU-etablissemanget.

FÖRST GODKÄNDE RUMÄNIENS Högsta domstol resultatet, men efter, som det nu visat sig västliga påtryckningar, ändrade sig domstolen den sjätte december, underkände valomgången och ställde in en andra valomgången den åttonde december. Georgescu framtogs rätten att kandidera som president och presidentvalet genomfördes i maj 2025 med ”korrekta” kandidater.

Efter första valomgången utsattes Georgescu snart för en smådeskampanj i nationella och västliga media. Han beskrevs som ”högerextrem”, ”Putinlakej” och ”konspirationsteoretiker”. Det hävdades att han vunnit valet utifrån ryska påverkansope-

Foto: Stephen Sarsalari

Calin Georgescu

rationer. Högsta domstolen hade i sitt beslut hänvisat till hemliga underrättelserapporter, som visat på ”oregelbundenheter” i Georgescus kampanj. Ryska högerextrema grupper skulle ha betalat influenser på online sajten TikTok för att gynna Georgescus kampanj, vilket Ryssland förnekade och beskrivit som ”fullständigt grundlöst”.

DEN AMERIKANSKA KONGRESSUTREDNINGEN visar på EU-kommissionen och EU:s manipulationer för att den oberoende kandidaten och högerpopulisten Calin Georgescu inte skulle väljas till president. Den bekräftar att påståendet om ryska påverkansoperationer genom bland annat TikTok var lögnaktigt och falskt.

Istället redogör justitieutskottet för hur EU-kommissionen genom att använda sig av Förordningen om digitala tjänster (Digital Service Act; DSA) tvingade just plattformen TikTok att censurera allt som kunde vara till fördel för Georgescus valkampanj.

Utskottet framhåller också att EU-kommissionen pressat plattformar som TikTok att censurera innehåll inför nationella val i Slovakien, Nederländerna, Frankrike, Moldavien, Irland samt EU-valet i juni 2024. EU påstår alltid att Ryssland påverkar valen i de så kallade demokratierna i Väst utan att nämna att EU självt är en stor manipulör.

NU HAR VI SNART VAL i Sverige så vi har redan hört att partiledarna tycks tro att Ryssland kommer att påverka valet (så var det även inför valet 2022, men efteråt påpekade valmyndigheten att man inte funnit något belägg för detta). Men vi har ännu ingen nationell högerpopulist, bara snälla EU-frälsta kandidater som skulle kunna bli statsminister, så EU-kommissionen kommer nog inte att aktualisera DSA och plattformar för att påverka den svenska opinionen.

Det är svårt att tro att representantutskottets utredning skulle vara en konspiration även om Trumps republikaner skulle ha majoritet där. Rumänien är medlem i EU, och en högerpopulist var i färd med att vinna presidentvalet, men stoppades.

FRÅGAN SOM BÖR STÄLLS ÄR: Får högerpopulister vinna val i EU-länderna?

Jan-Erik Gustafsson

SAFE – försvarsupprustning i EU

NÄR USA:S PRESIDENT, den oberäknelige presidenten Donald Trump, nu säger att NATO är en ”papperstiger” och hotar att drar sig ut ur militäralliansen, intensifierar EU sina ansträngningar för att rusta upp unionen. Det var i mars 2025 som EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen lanserade Återupprustningsplanen för Europa (ReArm Europé Plan) på totalt 800 miljarder euro. (se Kritiska EU-fakta nr 2 juni 2025).

EN KOMPONENT I PLANEN var att genom att EU tar upp fördelaktiga långa obligationslån på 150 miljarder euro skall medlemsländerna erbjudas dessa pengar för att öka sin ”militära förmåga” och EU skall stå för säkerheten av dessa lån. Sedan Europeiska rådets möte, den 27 maj 2025, går lånen under namnet SAFE (Strengthening the European Security).

Det sägs att SAFE är en kortsiktig, brådskande nödgärd för finansiering fram till år 2030. Kontrakt skall ha signerats senast i maj 2026. För att få del av de upplånade medlen måste minst två länder delta i ett projekt. Utöver EU:s medlemsländer kan EFTA-länder*, Ukraina, ansökarländer och länder som EU har ett partnerskap med genom att delta ett projekt. Länder utanför EU, EFTA och Ukraina får belasta den totala projektkostnaden med högst 35 procent.

PROJEKTEN KAN OMFATTA i princip alla typer av militär förmåga som ammunition, artillerisystem, vapen till soldater, skydd av infrastruktur, cyberaktiviteter, missilförsvarssystem,

maritima vapen, drönare och anti-drönarsystem, rymdförsvaret och elektronisk krigföring.

För att få EU-lån skall projektet vara listat i en Nationell försvarsinvesteringsplan (National Defence Investment Plan, NDIP), som skall ha lämnats till EU-kommissionen senast den 30 november 2025. Enligt Europeiska rådet har Sverige hittills inte lämnat ifrån sig någon NDIP.

TILLS DEN 17 FEBRUARI i år har rådet givit grönt ljus för försvarsfinansiering till 16 EU-länder till ett sammanlagt belopp av 113 miljarder euro. Mest pengar har beviljats frontstaterna till Ryssland; Polen med 44 miljarder euro och Rumänien med 17 miljarder euro. Italien, på tredje plats, har fått 15 miljarder euro. I ett tillägg till EU-lånet kan projekten samfinansieras med medel från pensionsfonder, försäkringsföretag, kommersiella banker och privata investerare.

ENLIGT EUROPEISKA RÅDET har SAFE tagits fram som en avskräckningsstrategi för att förbättra EU:s rykte och för att ta ansvar för dagliga och framtida hot från Ryssland. Men paradoxalt nog togs planen inte fram efter den påstådda fullskaliga ryska invasionen av Ukraina 2022, utan först efter det att Trump hotat med handelskrig och hot om minskad närvaro av USA i Europa.

Jan-Erik Gustafsson

* Europeiska frihandelssammanslutningen

Foto: Raul Mee (EU2017EE)

EU:s försvarsvägplan 2030

INFÖR FOLKOMRÖSTNINGEN om medlemskap i EU i november 1994 försäkrade mängder av ja-sidans representanter att Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik, inklusive alliansfriheten inte skulle påverkas. Men den socialdemokratiske statsvetaren Agne Gustafsson och den före detta socialdemokratiske ministern Hans Gustafsson var mera klarsynta. De skrev i Dagens Nyheter den 25 september 1994 att ”Sverige släpper rätten att föra en självständig, fredsbevarande alliansfri utrikes- och säkerhetspolitik, för vilket riksdagen hittills haft det yttersta ansvaret”.

De har fått så rätt. utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiken är idag helt underordnad beslut i Europeiska rådet och direktiv från Bryssel. För regeringen och EU är det en ”existentiell utmaning” att stödja Ukraina, så att Ryssland förlorar kriget. Samtliga riksdagspartier förordar tillsammans med EU vapenstöd till Ukraina före diplomati och fred. EU och Nato är intimt sammankopplade, och utan en nationella diskussion har den sekellånga alliansfriheten övergivits. Sverige är nu medlem i krigsorganisationen NATO, och Sverige har därtill tecknat ett DCA-avtal* med USA som utan särskilda villkor upplåter 17 militärbaser i Sverige till USA.

Foto: European Parliament

Ulf Kristersson

<https://creativecommons.org/licenses/by/2.0/deed.en>

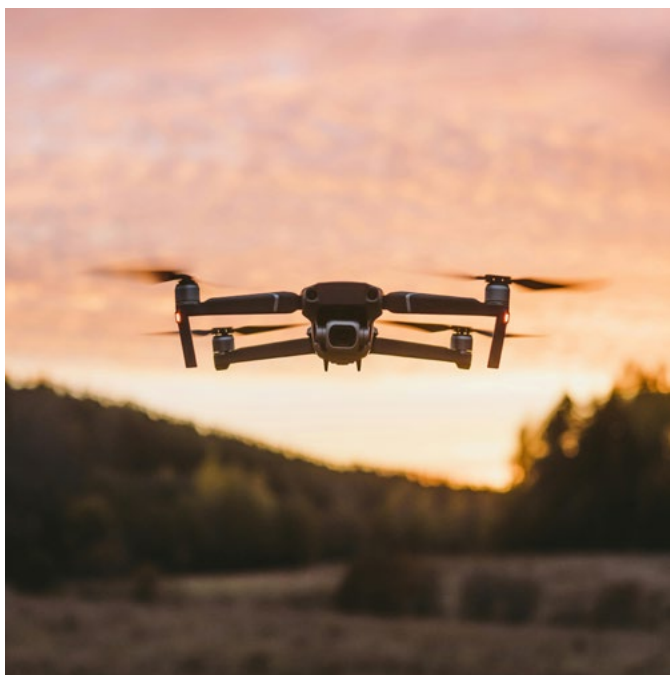
STATSMINISTER ULF KRISTERSSON säger att Sverige nu ”varken befinner sig i krig eller fred” och hänvisar till Ukraina-kriget. Den allt överskuggande uppgiften för EU-länderna är nu snabb upprustning, vilket har blivit allt mer påtagligt efter Trumpadministrationens allt mer begränsade stöd till fortsatt krig i Ukraina och slitningar i den transatlantiska länken. På Europeiska rådets möte i början av mars 2025 godkände EU:s regeringschefer **Återupprustningsplanen för Europa** (ReArm Europé Plan). Planen innebär att EU har ambitionen att satsa 800 miljarder euro på militär upprustning de närmaste åren.

DEN 16 OKTOBER förra året presenterade EU-kommissionen och EU:s utrikesförvaltning nästa steg **EU:s vägkarta för försvaret 2030** (EU Defence Readiness Roadmap 2030). Den uttrycks som ”en allsidig strategi med syfte att stärka EU:s försvarsförmågor”. Den sägs svara på en anhållan från regeringscheferna i Europeiska rådet för att specificera mål och milstenar för att försäkra EU och medlemsländerna om full försvarsförmåga vid slutet av årtiondet. Den hade föregåtts av en Gemensam Vitbok från den 19 mars om europeisk försvarsberedskap 2030. Vid Europeiska rådets möte den 23 oktober ställde sig regeringscheferna bakom vägkartan.

Utrikeskommissionären Kaja Kallas uttryckte det som ”De nuvarande hoten har visat att Europa är i fara. Vi måste skydda varje medborgare och kvadratcentimeter av vårt territorium. Och Europa måste visa enighet, solidaritet och beslutsamhet. Dagens försvarsvägplan presenterar en tydlig inriktning med gemensamma mål och konkreta milstenar på vår väg mot 2030”.

PLANEN LANSERAR FRAMFÖR allt fyra så kallade **Europeiska ”flaggskepp”**: Europeiska drönarförsvarsinitiativet; Östra flankskyddet; Europeiska luftförsvarsskölden och Europeiska rymdskölden. Samtliga flaggskepp motiveras med kriget i Ukraina och det påstådda hotet från Ryssland. Det skrivs att EU-kommissionen skall fungera som möjliggörare för flaggskeppen och medlemsstaterna kan välja att delta i dem.

DET EUROPEISKA DRÖNARFÖRSVARSMOTIVET ”skall bygga på erfarenheter från Ukraina om nyckelfaktorer som skapats för ett innovativt drönar- och drönarförsvarssystem”. Det ger Europa möjligheten att lära sig av den ukrain-

ska vägen att utföra militärteknisk innovation, som länkas till en föreslagen Drönarallians med Ukraina.

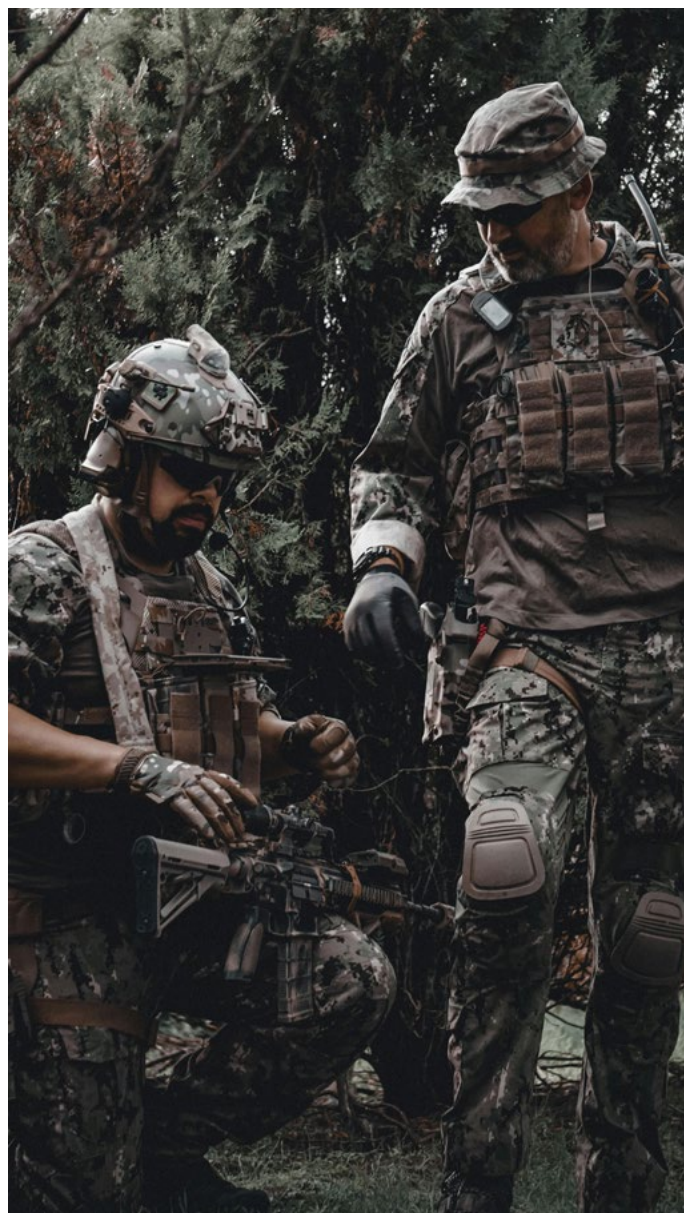
Förmåga till försvar mot drönare kommer att bli en viktig komponent i det **Östra flankskyddet**. Det avser att bygga ut kapaciteten för medlemsstaterna längs den långa östliga gränsen mot Ryssland för att hantera hot och hybridoperationer, den ryska skuggflottan och risken för väpnad aggression. Flankskyddet skall integrera luft- och drönarförsvarssystem med marin säkerhet i Östersjön och Svarta havet. Utökad gränsskydd skall ske i nära samarbete med NATO och kompletteras med regionala planer för territoriellt försvar.

DEN EUROPEISKA LUFTFÖRSVARSSKÖLDEN kommer att stödja medlemsstaterna att uppnå ett integrerat flerskiktat luft- och missilförsvarssystem, som omfattar nödvändiga sensorer som skyddar mot alla former av luftburna hot och fullt kompatibla med NATO:s kontrollsystem.

Den **Europeiska rymdskölden** syftar till att bygga ut och skydda europeiska förmågor i rymden för försvarsändamål, som formas av EU:s nuvarande aktivitet i rymden och existerande nationella kapaciteter.

DENNA EU:S VÄGKARTA för försvaret 2030 är en avgörande del av den militarisering av samhällslivet, som EU och medlemsländerna ägnar sig åt. Det finns frågetecken för hur Återuppställningsplanen och vägkartans åtgärder skall finansieras, för EU:s grundlag, Lissabonfördraget, tillåter inte att kostnaderna betalas via EU:s budget. Planen är därför att låna upp pengar på den globala finansiella marknaden och att medlemsländerna och privata aktörer skjuter till egna medel. I slutändan är det medlemsländernas skattebetalare som får betala notan för krigsupprustning och länderna står inför välfärdskollaps.

Politiskt motiveras vägkartan helt av stödet till Ukraina och det påstådda hotet från Ryssland. Vid Europeiska rådets möte den 23 oktober finns till och med särskilda minnesanteckningar om Ukraina (EUCO 19/25) som uttalar ett oreserverat stöd för Ukraina i kriget med Ryssland och rådet ”bekräftar EU:s orubb-

liga stöd för Ukrainas väg mot EU-medlemskap”. Från att ha bedrivit en självständig utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik före EU-inträdet 1995 och över hela världen betraktad som en fredlig nation har Sverige genom EU- och NATO-medlemskap blivit en krigsförespråkare i Ukraina, Gaza och andra krigshärskar. Fredsinitiativ lyser med sin frånvaro. Den västliga så kallade ”regelbaserade världsordningen”, som inte har något att göra med FN-stadgan, skall till varje pris bevaras trots att övriga världen ser att den håller på att falla samman.

Jan-Erik Gustafsson

Defence Cooperation Agreement (DCA), formellt Avtal om försvarssamarbete mellan Konungariket Sveriges regering och Amerikas förenta staters regering, är ett bilateralt avtal om försvarssamarbete mellan Sverige och USA.

USA:s säkerhetsstrategi, EU och yttrandefriheten

USA PRESIDENTADMINISTRATIONEN ANTOG i slutet av 2025 en ny säkerhetsstrategi. I dokumentet slås fast att i relationen med Ryssland är målet att upprätta en ”strategisk stabilitet”. När det gäller EU är tonen en helt annan. Enligt säkerhetsstrategin riskerar EU-området att drabbas av ett civilisatoriskt utplånande på grund av invandring. Säkerhetsstrategin säger att:

”...denna ekonomiska nedgång överskuggas av det verkliga och påtagliga hotet om en utplånning av civilisationen. De större problemen som Europa står inför inkluderar Europeiska unionens och andra transnationella organs aktiviteter som undergräver politisk frihet och en suverän migrationspolitik som förändrar kontinenten och skapar konflikter. Inskränkningar av yttrandefriheten och undertryckande av politisk opposition, kraftigt sjunkande födelsetal och förlust av nationella identiteter och självförtroende”.

DÄRFÖR MENAR TRUMP-administrationen att EU-länderna måste besättas med högnationalistiska regimer, som kan hantera och stoppa invandringen och därmed undvika en civilisatorisk kollaps. Med ett nära samarbete med den europeiska ytterhögern hoppas Trump-administrationen kunna bryta ner EU-unionen och istället få ett Europa bestående av enskilda nationalstater, vilka var för sig skulle vara lättare för USA att hantera. EU är en stor konkurrent till USA och ett ytterligare starkare federalt EU är ett hot mot USA:s affärs- och handelsintressen, en militär och ekonomisk supermakt på strategisk tillbakagång. Men...

För att kunna förverkliga sin säkerhetsstrategi gentemot EU-länderna är det viktigt att kunna få maximalt inflytande i mediavärlden. På EU:s kommersiella ’fria marknad’ dominerar de amerikanska stora internetplattformarna. Där möts de nu av EU Förordningen om digitala tjänster (DSA). Den består av två delar; dels den del som reglerar online-handel och en annan del som reglerar yttrandefrihetens gränser vad gäller hat och ras. Reklamens avsändare ska vara tydligt märkta, vilket även gäller politisk valreklam. Detta ska modereras (anpassas) av plattformarna själva. Moderering av plattformar med mer än 45 miljoner följare kontrolleras av EU-kommissionens byrå för kontroll. Övriga mindre plattformars moderering kontrolleras av de nationella myndigheterna. I USA är ”hate speech” (hatpropaganda) tillåtet. När Trump-administrationen möter Europa där de flesta länder förbjuder hatpropaganda så ses det som censur. Detta är dock bara uttryck för Trump-administrationens dubbelmoral. På hemmaplan för man ett aktivt krig mot yttrandefrihet, jämställdhet, inkludering och likabehandling.

Techjättarna och yttrandefriheten

De stora plattformarnas algoritmer har visat sig gynna engagerande och aggressiva inlägg. Moderering av plattformarnas inlägg drabbar därför i större utsträckning sådana inlägg som är högerextrema. Då plattformarnas syfte är att skapa inkomster på internetbrukarna bekostnad kan dessa modereringsregler medföra mindre intäkter för plattformarnas ägare. Dessutom innebär en sådan begränsning ett försvarande för Trump-administrationens

säkerhetsstrategi, som bygger på att stödja högnationalistiska krafter, som ska rädda Europa från den av säkerhetsstrategins utmålade hotande civilisationskollapsen – samt USA:s vilja att Europa ska bestå av enskilda stater och inte av en ny konkurrerande överstatlig supermakt. Därför är Trump-administrationen kritisk till EU:s krav på att tech-jättarna ska tvingas moderera innehållet på plattformarna.

Amerikansk påverkans operation – vill ”hjälpa” Europa

I Trump-administrationens ”Strategiska säkerhetsstrategi” står klart utskrivet att man vill ”hjälpa Europa korrigera sin nuvarande kurs!”

När Donald Trump inledde sin andra mandatperiod var det första dekretet som undertecknades en exekutiv (verkställande) order som förbjöd administrationen att bekämpa desinformation. Tidigare hade Marc Zuckerberg meddelat att moderering på hans plattformar skulle upphöra. Vid säkerhetskonferensen

Foto: Gage Skidmore

J. D. Vance

i München i februari 2025 använde den amerikanska vice presidenten J. D. Vance två gånger, att den rumänska oberoende högerextrema rumänske presidentkandidaten Georguescu, vars kandidatur stoppades av den rumänska konstitutionsdomstolen, som ett exempel på att EU påverkar val (och han nämnde inte att det var Rumäniens konstitutionsdomstol och valmyndighet som bestämde detta). Det här har även Elon Musk antytt på plattformen X. Enligt en Reuters-rapport fick amerikanska diplomater, sommaren 2025, uppdrag att inleda en lobbykampanj mot DSA-lagen. En rad högerextrema tankesmedjor har spelat en viktig roll som Heritage Foundation (som gjorde utkastet till Trump-administrationens politiska program) Claremont Institute medarrangör till Conservatism Conferences som stöds av Peter Thiel. Peter Thiel är också medgrundare av Palantir, samt den av Trump inrättade America First Policy institute. Den amerikanska kongressens justitieutskott har släppt tendensiösa rapporter om EU:s reglering av de stora amerikanska digitala plattformarna, samt i februari 2026 en rapport om ickestatliga organisationer. Rapporterna har framställs under ledning av ordföranden för kongressens justitieutskott Jim Jordan, en högerextrem republikan, som sedan 2012 fått ekonomiskt valstöd från Google.

EU-parlamentets högnationalistiska grupp, Patriots for Europe, genomförde ett transatlantiskt toppmöte, i februari 2026, under ledning av Jordan Bardella, ordförande för franska "Nationell samling", där flera representanter för Maga-rörelsen ("Make America Great Again") och internationella högerextrema diskuterade vad man anser vara hot mot yttrandefriheten. Hos det högerextrema blocket har de stora amerikanska IT-företagen ett stort stöd. Sedan sommaren 2024 har Meta träffat högerextrema EU-parlamentariker och partier 55 gånger, varav flest möten med EU-parlamentets högerblock; Patriotier för Europa.

EU och den 'fria' marknaden

I januari 1993 rullade EU:s inre marknad igång. Statliga allmännyttiga infrastrukturbärare som nationella telefonbolag och annan samhällsbärande infrastruktur skulle privatiseras. Så skedde med de nationella telefonbolagen. På den inre marknaden satsas det inte på nationell lösningar. Istället köper man det som behövs på marknaden – som till exempel digital infrastruktur. De amerikanska techbolagen kunde därför snabbt etablera sig på den europeiska marknaden. Dessa företag har nu vuxit till monopol som äger marknaden. Det som tidigare kunde fungera som en länk för demokratiska samtal har förvandlats till en arena där användarna kidnappas av bolagens algoritmer och matas med AI-genererade (Artificiell intelligens) texter, bilder och reklam. Algoritmerna har visat sig öka på hat och hot. De stora Techföretagen vägrar släppa sina algoritmer. Istället ska ungdomarna skyddas genom tidsbegränsade skärmförbud. En effekt är att det har börjat talas om "shitifikation"* och internets död.

EU:S LAGPAKET DIGITAL SERVICE ACT och Digital Market Act (som reglerar onlinemarknaden) stadgar om att reklam ska vara märkt och att möjlighet att överklaga ska vara tydliga. Detta kommer dock inte att förändra karaktären på internets kommersiella ramverk. Däremot kommer Trump-administrationen tillsammans med de stora Techbolagen att fortsätta sina påverkanskampanjer under parollen om att "värna yttrandefriheten" för att få EU-kommissionen att böja sig och genomföra begärda försämringar – minskad reglering, fritt fram för reklam, AI-genererat skräpinnehåll, kränkningar, hat och hot.

EU-kommissionen, branschorganisationer och lobbyföretag arbetar nu intensivt på förslag till avregleringar på ett flertal lagar med kraftfulla försämringar för vanliga medborgare. Det handlar inte om försvar av EU-lagstiftning - det handlar om motstånd mot de kraftiga försämringar som väntar.

Per Hernmar

Källor:

<https://corporateeurope.org/en/2026/03/inside-far-right-net-work-targeting-europes-digital-rules>

<https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/12/2025-National-Security-Strategy.pdf>

*skitifiering[är en profitdriven teknisk utveckling som innebär att digitala produkter och tjänster gradvis och avsiktligt försämras för att öka ägarnas vinster

Ett stort angrepp på skyddet för personuppgifterna

EU-kommissionen vill kraftigt minska på det digitala personskyddet

Under slutet av 2025 lade EU-kommissionen fram ett förslag till revidering av EU:s dataskyddsförordning, GDPR. Ursprungligen var avsikten att under 2026 publicera en så kallad "Digital fitness" (Digital ändamålsenlighet) för att minska den administrativa bördan för mindre företag. Det som nu presenteras av EU-kommissionen är något helt annat. De flesta medlemsstaterna har meddelat att de önskar uppdateringar och förenklingar av de digitala EU-lagarna, men inte GDPR. Trots det så är det just vad EU-kommissionen föreslår. Den så kallade "digitala omnibusen" är där de kraftiga försämringarna av skyddet för personuppgifter i GDPR finns och kommissionen föreslår följande:

1. Olika undantag där personer kan undantas från GDPR – vilket skapar komplexitet
2. Möjlighet till fjärrstyrd åtkomlighet av persondata i till exempel mobiltelefon eller dator
3. Möjlighet för Meta/Google att få tillgång till persondata för att träna AI (Artificiell intelligens eller maskinintelligens) – kan vid läckage användas för profilering*
4. Försämrade rätt för användare (privatpersoner) att få tillgång till sina egna personuppgifter, på tysk begäran.

Någon administrativ lindring för mindre företag är det inte fråga om. Däremot gynnas stora företag – vilka oftast är de amerikanska IT-plattformarna. Eventuell amerikansk påverkan från Trump-administrationen finns det överifierade uppgifter om där det talas om hot om höjda amerikanska tullar. Enligt Politico ska Henna Virkkunen, kommissionär för tekniksuveränitet**, säkerhet och demokrati, ha uttalat att amerikanska IT plattformar ska bemötas mer "affärs-mässigt". Men det omnibus-förslag om försämrade personligt dataskydd som kommissionen presenterar visar på bristande ändamålsenlighet, avsaknad av konsekvensanalys och ger intryck av ett slarvigt hastverk – och en betydande försämring av skydd för personuppgifterna.

Per Hernmar

Källa:

<https://noyb.eu/sv/gdpr-omnibus-eu-simplification-far-removed-real-business-needs>

None of Your Business / Noybs – European Center for Digital Rights - Wien

* Profilering betyder att man automatiskt analyserar personuppgifter för att skapa en bild av en person och hur den kan förväntas agera. Det kan handla om att identifiera intressen, beteenden eller mönster som blir synliga över tid.

** Digital suveränitet innebär för en stat: att kunna kontrollera sin infrastruktur, sin data och sin digitala teknik för att skydda sina ekonomiska, politiska och säkerhetsmässiga intressen.

Trettio års EU-medlemskap

Den svenska demokratin nedgång

Sveriges medlemskapet i EU ger en omfattande begränsning av utrymmet för det demokratiska systemets möjligheter. Vi ska här identifiera och sammanfatta några av de centrala faktorer som begränsar vår demokrati.

1. EU:s lagstiftning

EU-lagstiftningen ligger som en våt filt över det mesta av de demokratiska institutionernas möjlighet att fatta oberoende beslut. En stor del av den offentliga verksamheten styrs av EU-lagstiftningen där vår egen demokrati har begränsad möjlighet att ingripa.

2. Minskad vetorätt

Innan EU blev en union, 1994, var EU i stort sett ett mellanstatligt projekt. Det innebar stora möjligheter till nationell självständighet. Med unionsbildandet, 1994, har vetorätten minskats för varje uppdatering av unionsfördraget. Sedan 1994 har antalet politikområden där medlemsländerna har vetorätt minskat med uppemot 138 stycken. (86 enligt EU-kommissionen)

3. EU-anpassat statskick

EU-medlemskapet innebär att medlemsstaternas regeringar har full kontroll av nationella beslutsprocesser. I Sverige slog man ihop de ministerledda departementen till ett enda stort regeringskansli. Det ökar statsministerns inflytande i sin dubbla roll som högst ansvarig för regeringsarbetet, men samtidigt bärare av ett ansvar för implementering av EU-direktiv och EU-förordningar. Statsministern blir på så vis samtidigt EU:s representant i Sverige. Detta har bidragit till ett ökat statsminister-styre.

4. EU-direktiv och EU-förordningar

EU-direktiv är lagar som antagits av både ministerråden och EU-parlamentet. De har utarbetats av EU-kommissionen med hjälp av expertgrupper och branschorganisationer.

Dessa direktiv och förordningar ska implementeras i den nationella lagstiftningen. Frågan om hur stor andel av EU-direktiven som finns med i svenskt lagstiftningsarbete har länge varit en svår nöt att knäcka. Frågan handlar dock inte bara om antalet EU-direktiv, då en del av dem är av mindre vikt, medan andra EU-direktiv kan vara små, men av stor betydelse. EU:s inflytande kan därför inte bara mätas i kvantitet, utan måste ses i skenet av att även ett fåtal direktiv kan ha mycket stor påverkan.

5. Enmansutredningar

Sverige har en unik tradition av tillsättande av kommittéer och utredningsgrupper inom riksdagen. Med den demokratiska parlamentarismens genombrott i Sverige år 1918 (kvinnors rösträtt 1921) vidareutvecklades denna tradition där frågor utreddes av ledamöter från olika partier. Det gav en långsammare utredningsprocess, men kunde bidra till bredare belysning av utredningsuppdraget. Med EU-medlemskapet har behovet av snabbhet gjort att regeringen ofta väljer att utse en enmansutredare. Därmed minskar riksdagens inflytande till förmån för ökad styrning från regeringen.

6. EU-nämnd i stället för riksdagsbehandling

Ett EU-medlemskap kräver en smidighet för att kunna implementera all EU-lagstiftning. Här finns inte utrymme för öppen debatt i kammaren och risken för parlamentariskt offentligt motstånd. Därför har en EU-nämnd skapats. EU-nämnden är inte ett riksdagsorgan utan en nämnd där riksdagspartierna samarbetar med regeringen om den politik regeringen driver i EU. Dessa frågor tas då inte upp i plenum. Regeringen följer i de flesta fall EU-nämndens önskningsar – men den offentliga debatten uteblir.

7. Utarmning av svensk lagstiftning

Förekomsten av EU:s lagstiftning och EU-domstol gör att all lagstiftning måste vara EU-anpassad. Men även sådan nationellt skapad lagstiftning urvattnas, till exempel i rättspraxis i domstolar då dessa ofta dömer efter att först ha kontrollerat rättsfall i EU-domstolen. Därmed tenderar EU-domstolens rättspraxis att urgröpa befintlig nationell lagstiftning och rättspraxis.

8. Lobbyism

Under efterkrigstiden hade de stora folkrörelserna, fackföreningsrörelsen och arbetsgivarna stort politiskt inflytande. I samband med EU-inträdet har dessa organisationer minskat i betydelse och ersatts av olika bransch-organisationer. Flera av dessa organisationer är en följd av de stora företag som utvecklats, som ett resultat av avreglering och privatisering av offentlig sektor och infrastruktur. Dessa branschorganisationer har ofta stor expertkunskap och juridisk kompetens och arbetar med allt från skriva remisser, göra utredningar till att hjälpa riksdagsledamöter med riksdagsmotioner. Dessa branschorganisationer har ofta nära kontakt med regering och beslutsorgan. Folkrörelser, demokratiskt valda ombud har därmed fått ytterligare minskad betydelse och det demokratiska systemet fått konkurrens med dessa lobbyorganisationer.

9. EU-kommissionens digitala plattform för klagomål

EU-kommissionen har ett antal digitala plattformar där klagomål på offentliga myndigheters beslut kan anmälas till EU-kommissionen. Anmälarna är ofta företag och branschorganisationer. Klagomålen offentliggörs först om ett ärende öppnas. Von der Leyen:s kommission arbetar med att lösa frågorna genom dialog. Från kommissionens utgångspunkt är målet att tillrättavisa nationell myndighet eller beslutsfattare så att den fulla marknadsfriheten inte kränks. Om inte samsyn uppnås kan kommissionen ta ärendet till EU-domstolen. Den diskreta processen gör att anmälda frågor inte kan följas av massmedia och inte komma till allmänhetens kännedom.

Denna utveckling bidrar till att begränsa det demokratiska systemets betydelse. Det innebär också risk för att allmänhetens förtroende för det demokratiska systemet skadas – vilket samtidigt kan bidra till att antidemokratiska krafter stärk.

Per Hernmar

NATO UT UR SVERIGE SVERIGE UT UR NATO

VÄLFÄRD INTE MILITARISM

Sveriges EU-medlemskap har lett till omfattande privatiseringar och nedskärningar inom skola, vård och omsorg.

Natomedlemskapet innebär ännu mindre resurser till välfärden, då Sverige förbundit sig för en militär upprustning till närmare 25 % av statens budget.

STOPPA NATO OCH RUSTNINGS-HYSTERIN

Det finns i nuläget inget militärt hot mot vårt land. Men om det i Sverige installeras kärnvapen, som ÖB förespråkar, eller långdistansmissiler riktade mot Ryssland, som försvarsminister Pål Jonsson vill, så blir vi måltavla för ryska vapensystem/kärnvapen. En mycket farlig situation.

Media och Sveriges politiker har vilselett svenska folket om att en rysk invasion är nära förestående.

Rustningskapitalet är vinnare på det falska narrativet.

INGEN UTLÄNDSK MILITÄR I SVERIGE

Riksdagen antog den 18 juni 2024 det s.k. DCA-avtalet med USA. Avtalet löper på tio år och innebär betydande avsägelser av Sveriges suveränitet. Det hastades igenom utan en bred allmän information och debatt.

Enligt en opinionsundersökning* veckorna innan visste drygt tre av fyra svenskar inte vad avtalet innebar. 84 procent sa nej till främmande makts militär och krigsmateriel på våra baser utan svensk insyn.

Sverige kan bli uppmarschområde och därmed måltavla i ett angreppskrig mot Ryssland som kan utvecklas till ett kärnvapenkrig.

* Genomförd i maj 2024 av det ansedda institutet Novus på uppdrag av Sveriges Fredsråd.

SVERIGE UT UR NATO RIV UPP DCA INGA KÄRNVAPEN I SVERIGE

Riksföreningen Nej till Nato
(eva.e.jonson@gmail.com)

Svenska Fredskommittén
(www.svenskafredskommitten.org,
info@svenskafredskommitten.org)

Nätverket FolkmotDCA - för fred, demokrati
och klimaträttvisa (folkmotdca@gmail.com)

Ship to Gaza
(info@shiptogaza.se)

NYHETER I KORTHET

EU:s hållning till Israels ockupation av Palestina

EU:s hållning till den sionistiska staten Israels hållning till ockupationen av Palestina är svåröverskådlig, motsägelsefull och tvetydig. Den kan spåras tillbaka till den så kallade Venedigdeklarationen från den 15 juni 1980 som antogs av de då nio medlemsstaterna, skriver Thomas Maddock på den pro-europeiska tankesmedjan Centre for European Reform i december 2025.

Venedigtuttalandet slog fast tre grundläggande principer som nu följt med EU under decennier, nämligen 1) Palestiniernas rätt till självbestämmande 2) Israels rätt till säkerhet och existens 3) Ett slut på Israels ockupation av palestinska territorier (Västbanken och Gaza) och byggandet av illegala bosättningar efter sexdagarskriget 1967, läs vidare:

<https://www.globalpolitics.se/EU:s-hallning-till-israels-ockupation-av-palestina/>

Dessa principer har av EU varit mest retorik och tolkats till ockupationsmaktens fördel. Israels återkommande angreppskrig på Gaza har bara kritiserats för att vara för proportionellt brutala. I strid med det pågående folkmordskriget i Gaza (nu utvidgat till Libanon och Iran) hävdar EU-ledarna Israels rätt till självförsvar, och bara vaga omförhandlingar av associationsavtalet med Israels framförs. Uppstyckning av Västbanken i A, B och C områden, enligt Osloprocessen accepteras och ingen allvarlig kritik mot den av FN uttalade illegala separationsmuren och den koloniala bosättningspolitiken framförs.

Den Palestinska myndigheten, som fungerar som till stor del som en säkerhetspolitisk arm åt Israel, framhålls som den enda palestinska partnern. När allt mer av palestinskt land förstörs eller förminsas, framställs en tvåstatslösning som vägen till en fred. Israel är en gynnad partner i forskningssamarbete med EU. Den för Israel och EU viktiga handeln med civila varor och försvarsmaterial fortsätter, utan nämnvärda begränsningar. EU:s olika samarbeten med Palestina är bara en bråkdel av alla samarbeten med ockupationsmakten.

Maddocks slutsats är att EU inte har använt sitt inflytande över Israel för att upprätthålla den legala internationella ordningen. ”År av inaktivitet har resulterat i Gazas förstörelse, som lämnat EU:s regionala rykte i ruiner. Dess förmåga att påverka partners har blivit kraftigt försvagad, vilket presenterar långsiktiga problem för EU:s globala mål”, skriver han.

Ungern och Slovakien kräver att sanktionerna mot Ryssland upphävs

USA och Israels folkrättsstridiga angreppskrig på Iran har efter en månad medfört att priset på olja stigit med 60 procent och priset på gas med 70 procent, sade EU:s energi kommissionär Dan Jørgensen i början av april. I denna akuta situation har EU från den 18 mars förbjudit import och transitering via andra länder av rysk naturgas och flytande naturgas (LNG). Samtidigt förbereder EU en utfasning av all import av rysk olja före år 2027. Att kapa energibanden med Ryssland är ett absolut måste, säger Jørgensen, även om riskerna för en långvarig energichock med stängningen av Hormuzsundet nu ökat och kan framkalla ransonering av bränslen.

Slovariens premiärminister Robert Fico anklagade den fjärde april EU för ”ideologiskt blindhet och inkompetens... jag begär inte något annat – bara en återgång till sunt förnuft. Hela EU och särskilt EU-kommissionen börjar liknas vid ett självmordsskepp när det kommer till energisäkerhet”, sa han. Fico och hans ungerska kollega Victor Orban kräver att EU skall upphäva sanktionerna mot Ryssland för att undvika en energikris. Några dagar tidigare hade Orban varnat för att EU kan ”drabbas av en av de svåraste ekonomiska kriserna i sin historia” om inte sanktionerna mot rysk energi upphävs.

”Misstag att fasa ut kärnkraft”, enligt EU

I ett tal på Internationella kärnkraftsorganet IAEA:s möte i Paris den tionde mars, sa EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen, att det var ett ”strategiskt misstag” att ha minskat Europas användning av kärnkraft, skriver TT Nyhetsbyrån. Kärnkraftens andel av elproduktionen har gått ned från en tredjedel år 1990 till 15 procent idag.

”Nästa generation av kärnkraftsreaktorer kan bli en europeisk högteknologisk exportvara av stort värde” sade von der Leyen. Kommissionen avser att stärka utvecklingen av små modulära reaktorer så kallade SMR, och kommissionen utlovar nya pengar.

Von der Leyen vill att SMR:s skall vara igång redan 2030, och hon föreslår att EU satsar 200 miljoner euro på ”innovativ kärnkraftsteknik”, som skall betalas ut av medel från handeln med utsläppsrätter.

Sverige med energiminister Ebba Busch och Tidöregeringen uppmanar nu Vattenfall att snabba på utbyggnaden av SMR-teknologin, trots att den totala elanvändningen inte ökat under senare år. Men alla nya serverhallar som nu planeras kräver motsvarande fem storskaliga reaktorer om de byggs, eller är avsikten att vi skall exportera ett elöverskott till kontinenten med utbyggnad av ny kärnkraft?

Bild: Robert Nyberg

KRÖNIKA — Inger Broms — Del 2

När EU når in i nordiska skogar

JAG ÄR INGEN EXPERT på skogsvetenskap men vill ändå vara med och värna nordisk natur och demokratiskt inflytande. Jag har läst dokumenten och följt seminarierna om EU:s "Restaureringsförordning av skog och natur"* på Skogsakademien och lyssnat på förordningens EU-representanter. På ytan verkar förordningen vara lovordad men vid närmare läsning visar sig annat.

Kommande utförsäljningar?

Genom förordningen införs omfattande krav på datainsamling. Datainsamling, ökande byråkrati och kostnader för "restaurering" kan leda in skogsnäringen på samma spår som jordbruken det vill säga till utförsäljningar. Detta gynnar resursstarka investerare. EU:s frihandelsmekanismer underlättar dessutom för uppköp. Vilket gör att färre kommer äga mer. I dagsläget äger internationella investerare ungefär 17 procent av svensk skog (kända namn som Blackrock och Vanguard dyker upp här). EU:s egen "offentliga skogsorganisation"; EUSTAFOR, äger hela 64 miljoner hektar skog i Europa. Hur har denna ansamling av innehav gått till? Kommer delar av de 14 svenska miljoner hektar skog också hamna under till exempel EUSTAFOR? (Svenskt skogsägande är spritt på 300.000 svenskar idag).

"All data skall tillhandahållas marknaden"

Privat data skall samlas in och görs tillgänglig för marknaden står det i förordningen. Insamlad data kan effektivisera investerarens planering inför uppköp och EUSTAFORS övertaganden. Men skulle nu inte restaureringsförordningen vara en slags reform till förmån för naturvärdena? Detta är vad som förespeglas naturvännerna. Låt oss titta lite närmare på företagets syn på saken.

Hur målen förskjuts under inverkan av lobbyism

Företagens inflytande över politiken i EU har gjorts fullt laglig och kallas lobbyism. Vart går gränsen mellan lobbyism och korruption måste man få undra. Företag får alltså påverka beslutsfattare. Detta kan innebära att förordningens tyngdpunkt sakteligen förskjuts mot exploatering istället för vård av natur. Man kanske då frågar sig då om inte några av de 721 parlamentarikerna (MEP)** kan stå upp för naturvärdena? Tyvärr får dessa 721 personer inte ens lyfta frågorna själva - utan de är styrda av kommissionens intressen (det vill säga vad 27 personer vill främja). Chefsposten i kommissionen innehas som känt av von der Leyen. Det skulle innebära att von der Leyen, hennes kommissionärer och rådet skulle förespråka naturvärden framför exploatering. Hur sannolikt överväger naturintresset när själva målet med EU är ökad frihandel?

Förordningen och maktens centralisering

"Endast unionen kan göra jobbet" – detta upprepas flera gånger i förordningens texter. En av EU:s representanter uttryckte det så här: "Det är kollektivet (EU) som ska sköta restaureringen –

Bild: Robert Nyberg

inte den enskilde". En ensam mindre ägare är ointressant. Krav finns även på "en djupgående omställning av ländernas ekonomier" – detta står på flera ställen i förordningen. Våra ekonomier ska sättas ihop under central kontroll. Hur djupgående är denna omställning egentligen? Vad siktar EU på?

"EU tar över tyglarna"

En annan sak som väcker undran är hur EU använder den så kallade subsidiaritetsprincipen***. Den som ska skydda självbestämmandet så att inte EU tar över mer än nödvändigt. Men i texten vänds faktiskt principen upp-och-ner; man menar "att enligt subsidiaritetsprincipen kan EU ta över styrningen av ett land - ett år i taget om landet inte når målen"... Det skulle betyda att Sverige helt kan "tappa greppet" över sin skog - ett år i taget...

Sveriges skogsutredning sa "nej" – men EU kör på

Sverige har nyligen avslutat sin största skogspolitiska utredning på många år: SOU 2025:93. Den heter "En robust skogspolitik för aktivt skogsbruk". Den säger tydligt att svensk skogsnäring ska vara självbärande, att EU:s påverkan är för omfattande (!) och att Sverige måste stärka sitt eget inflytande i EU. Utredningen begär en modest summa pengar till svenskt centralt arbete med skogen (Formas forskningsprogram) - inte miljardlån - så som EU gör indirekt genom förordningen.

Nordens kontroll över skogen måste få försvaras

Man borde begära att Sverige ska få full insyn i kostnaderna och information om jättelånen som EU "erbjuder" i anslutning till kraven i förordningen. Lånen är enorma för Norden jämfört med för de centraleuropeiska länder (med mindre skog). Därtill att begära full klarhet i de juridiska konsekvenserna av förordningen; hur mycket tappar vi kontrollen? Kritik mot förordningen är svår att få fram nu när över halva EU:s budget är inriktad på "värden och samordning". Låt oss ändå hoppas att tillräckligt många av de som kan påverka orkar läsa underlagen kritiskt.

Inger Broms

* RF 2024/1991

**member of the european parliament

*** Subsidiaritetsprincipen eller närhetsprincipen är en princip som innebär att beslut ska fattas på den lägsta, ändamålsenliga nivån. Till detta bör också läggas högre nivåers skyldighet att stödja lägre nivåer. Principen är grundläggande för Europeiska unionens funktionssätt.

B Posttidning

Ej retur

Avsändare:

Kritiska EU-fakta

Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,

413 04 Göteborg

GALLERIET/Robert Nyberg

